

Národní digitální archiv po roce zkušebního provozu

Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2015

Zbyšek Stodůlka

Praha, 2. 12. 2015

Legislativní rámec

Národní archiv (§ 46 odst. 3 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě):

- a) ukládá archiválie v digitální podobě náležející do jeho péče a archiválie v digitální podobě náležející do péče Archivu bezpečnostních složek, státních oblastních archivů a archivů, které nejsou digitálními archivy a neukládají archiválie v digitální podobě na základě písemné dohody v jiném digitálním archivu,
- b) spravuje národní portál,
- c) plní pro archivy metodickou a poradenskou funkci v oblasti předarchivní péče o dokumenty v digitální podobě a v oblasti digitalizace archiválií v analogové podobě,
- d) provádí vědeckou a výzkumnou činnost na úseku životního cyklu dokumentů v digitální podobě,
- e) poskytuje archivům údaje potřebné pro evidenci archiválií v digitální podobě a služby pro shromažďování a zpřístupňování popisů archiválií v digitální podobě a replik archiválií v digitální podobě,
- f) vydává závazné stanovisko k žádosti o udělení oprávnění k ukládání archiválií v digitální podobě.

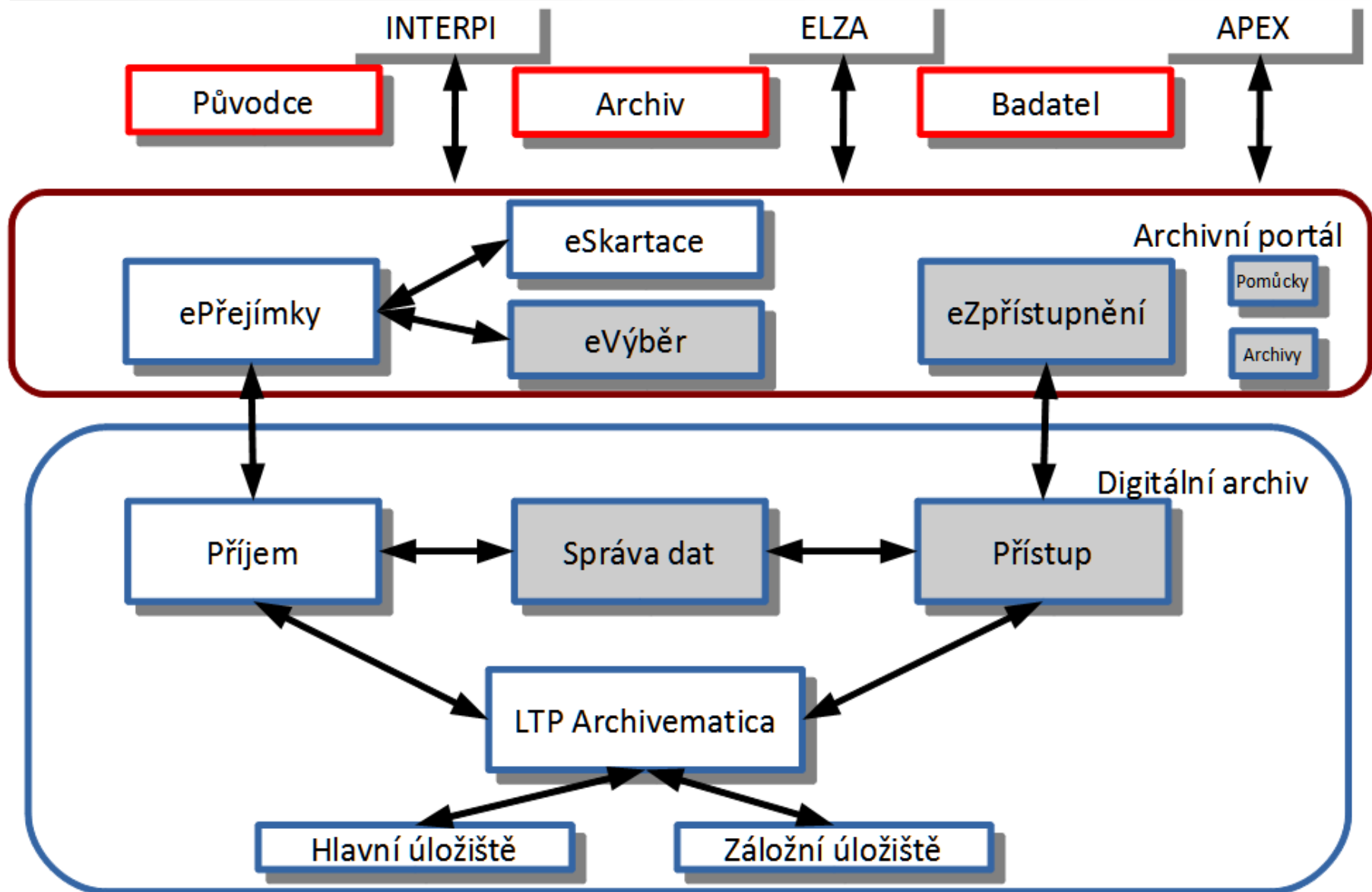
Prostřednictvím Národního portálu zajišťuje:

- a) výběr a příjem archiválií v digitální podobě a jejich metadat (§ 18b odst. 4 písm. a) AZ)
- b) vedení a zpřístupňování evidence Národního archivního dědictví (§ 18b odst. 4 písm. b) AZ)
- c) příjem metadat popisů původců (§ 18b odst. 4 písm. c) AZ)
- d) příjem metadat popisů archivů a kulturně vědeckých institucí (§ 18b odst. 4 písm. d) AZ)
- e) příjem a prezentace archivních pomůcek v digitální podobě (§ 18b odst. 4 písm. e) AZ)
- f) přístup k archiváliím v digitální podobě a dokumentům v digitální podobě vzniklým jako digitální reprodukce z archiválií v analogové podobě (§ 18b odst. 4 písm. f) AZ)
- g) ve spolupráci s archivem, do jehož péče archiválie v digitální podobě náleží, vytváření, správu a zpřístupnění skupin metadat obsahujících: a) základní identifikaci archiválie, b) popis archiválie, c) evidenci subjektů oprávněných k přístupu k archiválii včetně rozsahu oprávnění (§ 18c odst. 1 AZ)

Vývoj projektu NDA

- 2004: Usnesení vlády České republiky ze dne 7. ledna 2004 č. 11, k dlouhodobému uchovávání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě
- 2005: Při Národním archivu sestaven realizační tým digitálního archivu
- 2006: Usnesení vlády České republiky ze dne 10. května 2006 č. 500, o Národním plánu zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 až 2010, předpokládá vznik digitálního archivu; shromážděny podklady pro výběrové řízení na zpracovatele projektu
- 2007: Vybrán zpracovatel projektu; práce na technologickém projektu
- 2008: Dokončen technologický projekt; usnesení vlády České republiky ze dne 21. dubna 2008 č. 447, k zabezpečení plnění úkolů ve věci vybudování Národního digitálního archivu; zpracován projektový záměr pro financování z ESF
- 2009: Dokončena dokumentace pro územní rozhodnutí pro hlavní pracoviště; dokončena studie proveditelnosti a CBA; dokončena objemová studie pro záložní pracoviště; připravována projektová žádost
- 2010: Podání projektové žádosti
- 2011: Schválení projektové žádosti, počátek realizace projektu (2011-2013), první výběrové řízení na dodávku technologií ICT, námítky uchazečů
- 2012: Rozhodnutí ÚOHS, zrušení soutěže; realizace stavebně-projektové části
- 2013: Druhé výběrové řízení na dodávku technologií ICT, po námítkách některých uchazečů proti vyřazení zrušení soutěže
- 2014: implementace LTP Archivematica, vývoj návazných modulů, ukončení projektu; přechod do zkušebního provozu
- 2015: první skartační řízení z eSSI a uložení archiválií, rozvoj systému

Schéma

Výběr archiválií

- 2015 – realizace 3 skartačních řízení (2 krajské úřady, 1 ústřední státní správa)
- někteří dodavatelé podmiňují funkčnost pořízení dalších modulů/funkcionalit (i když se smluvně zavázali, že eSSI splňuje platnou legislativu)
- původci (především z řad státní správy) vědomě netrvali na splnění legislativních požadavků u eSSI od dodavatelů (např. zastaralé smlouvy, slabá podpora vedení, absence koordinace výkonu agend, outsourcing implementace a rozvoje eSSI vč. neřešení souladu u samostatných evidencí – AIS atd., podřízené organizace ministerstev někdy bez řešení)
- původci z řad samosprávy ve výrazně lepší pozici (TC krajů a ORP z IOP)
- v přípravě nová resortní řešení např. MŽP, MPSV atd.
- pozitivní vliv kontrol ze strany NA a ZKB

Dotazy Uchazeče:

- Může Zadavatel upřesnit seznam (typ, verze, dodavatel) všech dosavadních SSL provozovaných u Zadavatele podle jednotlivých subjektů?*
- Může Zadavatel upřesnit evidenci na úrovni podacího deníku ve standardním kancelářském editoru, zejména zda k evidovaným metadatům existují i elektronické soubory příp. v jakém/ých formátu/ech, jak jsou tyto soubory uloženy a jak jsou spojeny s evidovanými metadaty (např. jedním atributem metadat je název souboru, pod kterým je soubor uložen v úložišti)?*

Odpověď na dotaz č. 9:

- Spisové služby dotčených organizací nemají komerční název, byly vyvinuty převážně dle potřeb organizací a nesplňují Národní standard.
MŽP – dodavatelské firmy SYSNET, s.r.o. – modul zajišťuje oběh dokumentů a aplis.cz, a.s. – modul zajišťuje komunikaci s ISDS a úložiště dokumentů
ČlŽP – dodavatel Amaio Technologies, a.s. (firma již neexistuje)
CENIA – dodavatelská firma Rentel, a.s.
ČGS – dodavatelská firma Ragtools, s.r.o.
SJ – spisová služba neexistuje, podací deník je veden v produktu Excel
- V případě vedení podacího deníku v kancelářském editoru jsou vedena pouze metadata. Elektronické přílohy nejdou s tímto záznamem spojeny.

Metodická podpora

- nutnost prohloubit metodickou spolupráci archivů (od 1. 1. 2016 7 metodiků v SOA)
- uspořádáno 8 seminářů pro všechny určené původce Národního archivu (centrální státní správa)
- časté otázky a odpovědi k problematice spisové služby v elektronické podobě (http://digi.nacr.cz/?page_id=484)
- prezentace řešení a postupů: AUDES 2015 (Vídeň), ISSS 2015 (HK), IRMS Skartační řízení (Praha), **metodici SOA (NA Praha)**, **Archives in Digital Age (NA Praha)**, Modrý štít 2015, Digital Archiving in Czech and German Perspective (Drážďany), CNZ 2015 (Praha), **Skolióza páteřního informačního systému úřadu (NA Praha)**, Digitální archivace v ČR (Praha) + individuální konzultace

- dokončení vývoje Archivního portálu jako primární komunikační platformy pro archivy, původce i badatele
- synergie s dokončením projektu INTERPI (Interoperabilita v paměťových institucích)
- ve spolupráci se SOA realizace školení k Archivnímu portálu pro různé skupiny uživatelů (archiváři, původci)
- metodická spolupráce v rámci státních archivů (např. v oblasti plnění legislativních požadavků původci, resp. dodavateli)
- implementace očekávaných legislativních změn
- prohloubení spolupráce s LTP komunitou v ČR i zahraničí
- rozvoj systému, zvýšení robustnosti – příprava projektu NDA II v IROP SC 3.2
- splnění požadavků zákona 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti

zbysek.stodulka@nacr.cz
<http://digi.nacr.cz>